

Росица

Брой 8 -- год I-ва

30. май 1937. год.

— СЕВЛИЕВО —

МЕСЕЧНИКЪ НА УЧЕНИЦИТЪ И УЧИТЕЛИТЪ ОТЪ СЕВЛИЕВСКА УЧЕБНА ОКОЛИЯ

Адресъ: Околийска училищна инспекция въ гр. Севлиево

РЕДАКТИРА - КОМИТЕТЪ

АБОНАМЕНТЪ:

За България . . . 10 лв.

За Странство . . . 40 лв.

Отдѣленъ брой . . . 2 лв.

СВѢТЪЛЪ КРАЙ

НИКОЛА МОНЕВЪ

ДОБРИ ХРИСТОВЪ

Този е последниятъ брой шение. Като въ огледало отъ нашата мило и хубаво вестниче. Съ него се приключва първата му годишнина!

Преди да се роди, то живѣе въ уметѣ и сърдцата на мнозина учители и ученици отъ Севлиево учебна околия. Роди се срѣдъ много неспокойни условия и преодолѣ много пречки отъ различно естество. Преживѣ своята първа година, подкрепено отъ хиляди деца и стотици учители. Редактира се съ скромнитъ сили на едно малцинство отъ последнитъ, което има много малки претенции за писателска сръчност, но което се въодушевляваше отъ идеята да бжде полезно на децата на своя народъ. И работи то неуморно и безплатно!

Вестничето се списваше не безъ грѣшки! Като всѣко начало на неопитни рѣце, то не претендира да е дало най-хубавото, най-полезното, най-очакваното отъ деца и учители. Но създателитъ му живѣятъ съ надеждата, че пречкитъ ще бждатъ преодоливи, недостатѣцитъ отстранени съ течение на годинитъ, презъ които вестничето ще има да живѣе и да носи радостъ на хиляди деца.

На лице сж всичкитъ изгледи, че то ще надскочи границитъ на Севлиево учебна околия, както и ги е надскочило, и ще стане любимъ вестникъ на голѣмъ брой български деца. За тази целъ сж потрѣбни усилията и сътрудничеството на мнозина призвани въ тази областъ. И тѣ ще ги дадатъ!

Росица постигна добре своята първа задача: откри, че въ недрата на околията се криятъ много учители и ученици, които иматъ заложбитъ на добри писачи. Тѣ трѣбва да бждатъ посочени, насърчени, похвалени. Вестничето потикна много деца къмъ творческа дейностъ и може да бжде доволно отъ добре изпълнената си задача въ това отно-

шение. Като въ огледало отъ неговитъ страници се видѣха духовнитъ образи на много деца и тѣхнитъ дарби. На много ученици то посочи новъ пѣтъ, нови хоризонти!

И, ако е рекълъ Богъ, вестничето ще продължи своята дейностъ идната година съ удвоени сили, за да отстрани всичкитъ сегашни недостатѣци и да даде на четцитъ си най-хубавата си духовна храна, която ще ги направи по-просвѣтени, по човѣчни.

Крайтъ на първата годишнина на вестничето съвпада и съ края на учебната година. Редакцията се ползува отъ случая да поднесе на читателитъ си своитъ най-сърдечни пожелания за хубаво и полезно прекарване на лѣтната ваканция. Препоръчва на всички ученици да използватъ въ игри, пѣсни и работа въздуха и слънцето на родната земя и да се върнатъ въ училището си отморени и въдохновени за нова умствена деятелностъ. Тукъ, съ свѣтли надежди да очакватъ следующия брой на в. „Росица“, който ще имъ запѣе нова пѣсень за радоститъ и скѣрбитъ въ свѣта.

Да благослови Богъ човѣчното дѣло на „Росица“ и да дари на всички негови четци добро здраве и хиляди радости презъ лѣтната ваканция!

Денчо Генева

Ниви златогриви

Ниви, ниви, ниви,
Ниви златогриви,
Пръснати въ безкрая,
Въ слънце и въ омая.
Ниви, ниви, ниви,
Катъ море игриви,
Надалеко плуватъ,
Борятъ се, лудуватъ.
Ниви, ниви, ниви,
Срѣдъ цвѣтата диви
Макъ се аленѣе,
Тихо се люлѣе.
Ниви, ниви, ниви,
Чучулиги сиви
Литнали до Бога,
Сѣятъ радостъ, слога.
Ниви, ниви, ниви,
Сѣсъ класове живи,
Тихо се клатете,
Зрънце не ронете.
Ниви, ниви, ниви,
Мили и красиви,
Сърпъ извить ви чака
И дѣсница яка.

Н. Монева

Детски писателъ

Роденъ въ гр. Севлиево презъ 1876 год. по време на

възданията за освобождението ни отъ тежкия турски гнетъ. Закърменъ отъ малкъ съ копнежъ къмъ свобода, правда и истина въ живота, той остава вѣренъ на тия завети и до сега. Отъ пѣснитъ му блика настроение и обичъ къмъ всички, особено къмъ ония, които страдатъ.

Поезията му е пропита съ чувства, съ любовъ къмъ народа, къмъ природата, къмъ децата.

Стихотворенията му, отломки отъ сърдцето, сж златни класове, брани отъ богатата народна нива.

Свършилъ земеделско училище въ с. Садово, той се отдава на учителството. И учителствува цѣли 31 години. Познатъ на учителитъ съ своитъ методически рѣководства, а на децата съ хубавитъ си пѣсни, писани най-вече въ списание „Свѣтулка“ и „Детска радостъ“.

Добъръ познавачъ на детската душа Н. Монева е написалъ две книжки за деца: „Гждулка“ и „Детски пѣсни“, а заедно съ Анг. Каралиевъ издадохъ сборникъ „Приказникъ“ и „Кооперативна читанка“.

Днесъ Н. Монева е пенсионеръ и касиеръ на Върховния читалищенъ сѣюзъ въ София.

Нека му пожелаемъ здраве и дълъгъ животъ, за да работи за издигането на хубавата ни околия и пѣе дълго своитъ топли пѣсни.

Тукъ даваме едно отъ хубавитъ му стихотворения изъ книжката „Детски пѣсни“

Роденъ на 14 декември 1875 год. въ гр. Варна. Още отъ рано детство е проявилъ голѣма музикалностъ и самъ се учелъ да свири на флейта и цигулка.

Следъ свършване на гимназията бива назначенъ за основенъ учител и урежда първата музикална забава въ Варна. Да композира е проявилъ наклонностъ още като ученикъ и учителъ.

Съчинилъ е пѣснитъ: „Спи спокойно“, „Юнакъ Ангелъ“, „Ахъ, похвели се“, а освенъ това и хорови китки, „Пусти моми жеравненки“, „Лиляна“ и др. и нѣколко парчета за чело съ съпроводъ на пиано.

Като учителъ той издава първия свитѣкъ отъ 25 пѣсни. Презъ 1899. год. взема дейно участие за основаването на музикалното дво „Гусла“ и работи въ него съ голѣма преданостъ. Оценили неговото музикално дарование, съгражданитъ му даватъ общинска стипендия, съ която постѣпва въ Пражката консерватория, ученикъ на Дворжакъ и презъ 1903. год., като единственъ българинъ, завършва композиционния отдѣлъ.

Следъ като се завръща, той става пакъ първон. учителъ и твори непрестано.

Презъ 1907. год. бива премѣстенъ въ София, където осннова голѣмо дво „Граждански хоръ“, който се слива съ гражданския оркестъръ и старото музикално д-ство „Родна пѣсень“, за изпълнение на хорове, оркестрова и камерна музика.

Съ „Родна пѣсень“, хоръ отъ 100 души, той дава първия концертъ, за който написва пѣснитъ: „Ганината майка“, „Вила сигора“, „Дафино вино“, „Вечеръ малка мома“, „Кинисало моме“ и др. Все по това време създава и много хубави църковни и солови пѣсни съ пиано.

Презъ 1907—1918. год. е учителствувалъ въ II. мъжка гимназия и отъ октомври 1918. год. — директоръ на музикалната академия, какъвто остава до 1920 год.

Съ хора и оркестъра на училището изпълнява много концерти. Презъ 1920—1922 год, прекарва въ свободна практика, а отъ декември 1922. год. бива назначенъ за редовенъ професоръ.

Презъ годинитъ 1920—1928. год. рѣководи хорътъ при църквата „Св. Седмочисленици“, който издига на една художествена висота. Отъ 1930. год. е членъ на българската академия на наукитъ и е предимно вокаленъ композиторъ — майсторъ на малкитъ гласови форми. Соловата и хоровата пѣсень сж сжщинската об-

ласть на неговото творчество, като народното звуковтвчество е извора на неговитъ вдѣхновения. Той е до такава

степенъ сроденъ съ народната пѣсень, че самъ твори въ нейния духъ пѣсни, които просто не се различаватъ отъ тая на народнитъ.

Въ областта на хоровата пѣсень той създава оригиналенъ български романсъ. Характеренъ елементъ на неговото творчество е хуморътъ и едно безгрижно веселие.

Д. Христовъ прояви качества на рѣдко умение и художествени похвалитъ.

Негови композиции сж: Балкански сюити, увертюри: „Ивайло“, „Тутраканска епопея“, Балкански пѣсни, „На нераздѣлни роденъ край“, „Македонски пѣсни“, „Рой звездици“ — 180 ученически и концертни пѣсни въ два тома, „Литургия на Св. Ивана Златоуста“, „Петру Петрувлянку“, „Слана падна, Гане“, „Ржченица“, „Ергенъ дѣдо“, 14 романса, „Бекарски пѣсни“, 30 солови пѣсни, 66 македонски пѣсни за единъ гласъ съ съпроводъ на пиано и др.

Негови теоритични трудове сж: „Ритмични основи на нашата народна музика“, „Обща теория на музиката“, „Учение за интервалитъ“, „Технически строежъ на българската народна музика“ — ритмика, метрика, тонвални, мелодични и хармонични основи, уводъ къмъ 66-тъ македонски пѣсни, въ които се излага ритмичната основа на македонската народна пѣсень и се изтъква еднаквостта ѝ съ българската.

Писалъ сжшо и множество статии отъ общо-музикаленъ и общественъ характеръ.

Не отдавна излѣзе отъ печатъ и разпрѣсна изъ страната неговиятъ най-новъ и обемистъ трудъ „Изворчето пѣе“ — 375 худ. пѣсни на 1, 2, 3 и 4 гласа, подредени въ 2 тома.

В. Вжгленовъ